

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturvarahastojen säästöjen valtion ja kuntien talouden vahvistamiseen ohjaamista ja sairauspäivärahan muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturvarahastojen säästöjen valtion ja kuntien talouden vahvistamiseen ohjaamista ja sairauspäivärahan muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 123/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 15/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sairausvakuutuslain 11 ja 18 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 13 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 535/2019, sekä
muutetaan 11 luvun 1 §:n 2 momentti sekä 18 luvun 9 ja 10 §, 20 §:n 3 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti ja 23 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat laissa 535/2019, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 119/2024 vp

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

1 §

Päivärahaetuuksien määrä tulojen perusteella

Sairauspäivärahan määrä on 70 prosenttia vakuutetun vuositulojen kolmasosasta, jos vuositulot eivät ylitä 20 780 euroa. Tämän ylittävstä osasta sairauspäivärahan määrä on 15 prosenttia vuositulon kolmasosasta.

---

18 luku

Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut

9 §

Vakuutettujen rahoitusosuus

Vakuutetuilta perittävän sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuotoilla rahoitetaan 48,6 prosenttia 8 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2 ja 3 momentin mukaisten sairaanhoitovakuutuksen kulujen yhteismäärästä.

10 §

Valtion rahoitusosuus

Valtion varoista rahoitetaan 51,4 prosenttia 8 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2 ja 3 momentin mukaisten sairaanhoitovakuutuksen kulujen yhteismäärästä. Lisäksi valtion varoista rahoitetaan 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen sairaanhoidon kulut siltä osin kuin Suomessa annettujen sairaanhoitoetuuksien perusteella ulkomailta saadut kulujen korvaukset eivät niitä kata.

20 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu

Jos vakuutettu saa muuta kuin 15—18 §:ssä tarkoitettua ansiotuloa, häneltä peritään tästä tuloista sen lisäksi, mitä tämän pykälän 1 momentissa ja 23 §:ssä säädetään, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua 0,39 prosenttia. Maksua ei kuitenkaan peritä 14 §:n 2 momentissa mainituista tuloista.

Eduskunnan vastaus EV 119/2024 vp

21 §

Sairausvakuutuksen päivärahamaksu

Sairausvakuutuksen päivärahamaksu määräytyy vuodelle 2025 siten, että sen tuotoilla rahoitetaan 32 prosenttia 12 §:ssä tarkoitetuista työtulovakuutuksen kuluista, joista on vähennetty korvaukset vanhemmuudesta aiheutuvista perhevapaakustannuksista.

22 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sairausvakuutusmaksu määräytyy vuodelle 2025 siten, että sen tuotoilla rahoitetaan korvaukset vanhemmuudesta aiheutuvista perhevapaakustannuksista sekä 68 prosenttia 12 §:ssä tarkoitetuista työtulovakuutuksen kuluista, joista on vähennetty korvaukset vanhemmuudesta aiheutuvista perhevapaakustannuksista.

---

23 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tarkistaminen

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentista säädetään vuosittain ennen marraskuun 23 päivää annettavalla valtioneuvoston asetuksella. Jos maksu kuitenkin alittaisi 0,90 prosenttia tai ylittäisi 1,20 prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta ja muusta 14 ja 16—19 §:ssä tarkoitettua sairaanhoitomaksun maksuperusteesta, maksuprosentista on säädettävä lailla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 18 luvun 9 ja 10 §:ää, 20 §:n 3 momenttia, 21 §:ää ja 22 §:n 1 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä vakuutetun sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun, sairausvakuutuksen päivärahamaksun ja työnantajan työtömyysvakuutusmaksun määrä vuodelle 2025 ja 18 luvun 23 §:n 2 momenttia ensimmäisen kerran määrättäessä sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu vuodelle 2026.

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 2025, sairauspäivärahaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Jos vakuutettu on tämän lain voimaan tultua tullut tällä lailla muutettavan lain 11 luvun 2 §:n 7 momentin mukaisesti uudelleen työkyvyttömäksi ja edellinen etuusjakso on alkanut viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024, sairauspäivärahaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos oikeus luovutuspäivärahaan alkaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025, luovutuspäivärahaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 11 luvun 1 §:n 2 momenttia.

Tämän lain 11 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty työtulon 20 780 euron yläraja vastaa työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa vuonna 2010.

Eduskunnan vastaus EV 119/2024 vp

Vuoden 2024 lopullisia valtion rahoitusosuuksia ja vakuutusmaksuilla rahoitettavia osuuksia laskettaessa sekä Kansaneläkelaitoksen vuoden 2024 tilinpäätöstä laadittaessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 18 luvun säännöksiä.

Laki

sairausvakuutusmaksujen maksuprosenteista vuonna 2025

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun maksuprosentti

Vakuutetulta vuonna 2025 perittävä sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu on 1,06 prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta ja muusta sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 14, 16—19 ja 19 a §:ssä tarkoitettua maksuperusteesta.

Jos vakuutettu saa muuta kuin sairausvakuutuslain 18 luvun 15—18 §:ssä tarkoitettua ansiotuloa, häneltä peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua 1,45 prosenttia.

2 §

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun maksuprosentti

Palkansaajalta ja yrittäjältä vuonna 2025 perittävä sairausvakuutuksen päivärahamaksu on 0,84 prosenttia palkka- ja yrittäjätulosta sekä muusta sairausvakuutuslain 18 luvun 15—18 §:ssä tarkoitettua maksuperusteesta, jos vuotuisen palkka- ja yrittäjätulon yhteismäärä on vähintään 16 862 euroa. Päivärahamaksu peritään tällöin myös mainitun tulorajan alittavasta tulon osasta. Jos vuotuisen palkka- ja yrittäjätulon yhteismäärä alittaa 16 862 euroa, päivärahamaksua ei peritä. Yrittäjältä vuonna 2025 perittävä yrittäjän lisärahoitusosuus on 0,20 prosenttia yrittäjän eläkelaisissa (1272/2006) tarkoitettua vakuutuksen mukaisesta työtulosta.

3 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksun maksuprosentti

Työnantajan vuonna 2025 maksama työnantajan sairausvakuutusmaksu on 1,87 prosenttia työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetun lain (771/2016) 5 §:ssä tarkoitettua palkasta.

Eduskunnan vastaus EV 119/2024 vp

4 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2025. Tämän lain 1 §:ää sovelletaan vuodelta 2025 perittävään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun.

Tämän lain 2 ja 3 §:ää sovelletaan maksuihin, jotka perustuvat vuonna 2025 maksettavaan palkkaan tai vahvistettuun yrittäjän työtuloon.

Helsingissä 22.11.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri